

Miljøgodkendelse efter § 16 a, stk. 4, i *husdyrbrugloven*

**Lillehaab
Kvægbruget
Gedhusvej 12
7441 Bording**

Afgørelsesdato: 25. juni 2025

Copyright

Ortofoto indeholder data fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering, som frit har stillet sit materiale til rådighed. Link til vilkår: <http://sdfe.dk/om-os/lovstof/rettigheder-og-vilkaar/>

Lovgivning

Al lovgivning er benævnt med populærtitel. En samlet oversigt over lovgivning findes i bilag 1.

Indhold

DATABLAD	4
ANSØGNINGEN	5
HISTORIK	5
AFGØRELSE OM TILLÆG MILJØGODKENDELSE	5
VILKÅR	6
LOVGRUNDLAG	10
BIAKTIVITETER	11
OFFENTLIGGØRELSE OG ORIENTERING AF NABOER.....	11
GYLDIGHED	11
HELT ELLER DELVIST BORTFALD AF AFGØRELSEN	11
ANDRE GODKENDELSER, TILLADELSER OG DISPENSATIONER	11
MILJØKONSEKVENSRAPPORT	11
IKAST-BRANDE KOMMUNES VURDERING OG BEGRUNDELSE FOR DE STILLEDE VILKÅR..	11
PLACERING AF ANLÆG	11
LANDSKABELIGE, KULTURHISTORISKE OG GEOLOGISKE VÆRDIER	13
PÅVIRKNING AF NATUR	13
PÅVIRKNING AF BILAG IV-ARTER	13
JORD, GRUNDVAND OG OVERFLADEVAND	13
LUGT	13
STØJ	14
STØV	14
FLUEGENER OG UHYGIEJNISKE FORHOLD	14
LYSPÅVIRKNING	14
AFFALD.....	14
OLIE- OG KEMIKALIEOPBEVARING	14
TRANSPORT	14
SPILDEVAND	14
HÅNDTERING OG OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	15
ANVENDELSE AF BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	15
BAT – REDUKTION AF AMMONIAKEMISSION	15
KOMMUNENS SAMLEDE VURDERING	16
KLAGEVEJLEDNING	16
OFFENTLIGGØRELSE	17
BILAG	17

Datablad

Husdyrbruget	Konsulent
Bedrift Cvr41712023	Konsulent Cvr27428843
Husdyrbrugets navnLillehaab	Konsulent virksomhedsnavnSAGRO I/S
BeliggenhedsadresseGedhusvej 12	KonsulentnavnKaren V. Thomasen
Postnummer7441	KonsulentadresseMajsmarken 1
ByBording	Konsulentpostnummer7190
Ansøger	KonsulentbyBillund
AnsøgersnavnErik Furbo	Konsulenttelefon96296932
AnsøgeradresseGedhusvej 12	Konsulent-emailkvt@sagro.dk
Ansøgerpostnummer7441	Ejendom
AnsøgerbyBording	Ejendomsnummer100372796
Ansøgertelefon29441710	CHR numre54065
Ansøger-emailerik.furbo@lillehaab.dk	Matrikler på ejendomsnummer
	Matrikel: 25d - Agerskov By, Ilskov

Ansøgningen

Ikast-Brande Kommune har den 12. november 2024 modtaget en ansøgning om et tillæg til § 16 a miljøgodkendelsen jævnfør *husdyrbrugloven*ⁱ, af husdyrbruget, Gedhusvej 12, 7441 Bording.

Ansøger ønsker at etablere en ny kælvningsstald på ca. 1.085 m² bruttoareal, samt en ny møddingsplads på 240 m² bruttoareal. Dernæst ønskes en række mindre ændringer;

- Der nedlægges 185 m² med dybstrøelse i den eksisterende kostald, for at gøre plads til 240 m² nyt med fast drænet gulv og skrabere
- Der etableres en ny plads til kalvehytter (Nye kalvehytter I) på et tidligere møddingsområde
- I de eksisterende stalde til kalve på dybstrøelse udvides dybstrøelsesarealet med 105 m², så der efter udvidelsen vil være 480 m² med dybstrøelse

Ansøger har søgt om et tillæg til gældende miljøgodkendelse. I tillægsansøgningen er der i flere af dybstrøelsesstaldene anvendt flexgrupper, for at opnå en mere fleksibel produktion på husdyrbruget, så antallet og sammensætningen af kvæg frit kan ændres inden for rammerne af dyrevelfærdsreglerne.

Endelig er der søgt om en udvidelse af den eksisterende ensilageplads. Udvidelsen overholder ikke afstandskravet til naboskel, hvorfor der er søgt om dispensation fra afstandskravet.

Husdyrbruget vil med dette tillæg få et samlet produktionsareal på 5.658 m², hvorpå der er kvæg og et par heste samt får.

Historik

8 års drift

For 8 år siden var den gældende produktionstilladelse en §12 miljøgodkendelse fra 14. december 2009 til 370 malkekøer, samt opdræt (16 småkalve 0-1 mdr., 550 småkalve 1-4,5 mdr., 159 kvier 4,5-15 mdr., 75 kvier 15-20 mdr., 67 kvier 20-24,5 mdr., 185 tyrekalve 40-55 kg), alle tung race. Desuden 3 strudse, 3 heste og 3 får, 2 ammekøer plus opdræt (2 småkalve 0-6 mdr., 2 kvier 6-28 mdr.), alle tung race

Nudrift

Den gældende godkendelse på ejendommen er baseret på en § 16 a miljøgodkendelse fra 3. december 2018 til malkekvæg med opdræt på 6.173 m² produktionsareal. For to bygninger/staldområder var der den 3. december 2024 ikke sket førstegangsudnyttelse i henhold til husdyrbruglovens § 59 a stk. 1. De to bygninger var Ny kostald og Nye kalvehytter med 1.050 m² hhv. 350 m² produktionsareal. Det tilladte produktionsareal i nudrift er derfor 4.773 m².

Afgørelse om tillæg miljøgodkendelse

Ikast-Brande Kommune meddeler hermed tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse af 3. december 2018 til ejendommen beliggende på Gedhusvej 12, 7441 Bording, med de stillede vilkår. Tillægget meddeles i henhold til § 16 a, stk. 4, i *husdyrbrugloven*, samt reglerne i *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*ⁱⁱ. Ikast-Brande Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT), og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Det er Ikast-Brande Kommunes vurdering, at godkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Ligeledes vurderer Ikast-Brande Kommune, at etablering af kælvningsstalden, møddingspladsen, ensilagepladsforlængelsen, samt tilbygning, ændring og renovering af kalvestaldene er erhvervs-mæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i ansøgnings-materialet, ansøgningsskema nr. 247223, version 6, og ansøgers miljøkonsekvensrapport (se bilag 2). Tillægget gælder kun det ansøgt.

Der må ikke etableres, udvides eller ændres på husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevarings-anlæg før det er anmeldt og godkendt af Ikast-Brande Kommune. Således må husdyrbruget ikke uden kommunens forudgående godkendelse eller tilladelse udvide eller ændres på en måde, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til tillægget og godkendelsen.

Dette tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen af 3. december 2018, for husdyrbruget Gedhusvej 12, 7441 Bording, **ændre ikke i miljøvurderingen og de stillede vilkår** i miljøgodkendelse for husdyrbruget Gedhusvej 12, 7441 Bording, **som fortsat er gældende**.

Nye og eksisterende vilkår, der videreføres fra den nugældende miljøgodkendelse er vist i afsnittet Vilkår. Nye og ændrede vilkår er tilføjet et "1", efter vilkårsnummeret.

Vilkår

Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen meddeles på nedennævnte vilkår. **De stillede vilkår i miljøgodkendelse af 3. december 2028 er fortsat gældende**, og gengivet nedenstående.

1.1 Husdyrbruget skal drives i overensstemmelse med det, der er beskrevet i ansøgningen (såvel godkendelse som tillæg), og i miljøgodkendelsen fra den 3. december 2018 og tilhørende tillæg fra den 25. juni 2025).
2.1 Produktionsareal, dyretyper, staldindretning og gødningsopbevaring m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten og kortet nedenfor:

Stalde og produktioner				
Staldnavn	Staldstørrelse (m²)	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m²)
Ansøgt drift				
Kostald	3494	(#731668) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	240
		(#727825) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	2400
		(#727824) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	190
Kalvestald I	112	(#727830) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	50
Kalvestald II	127	(#766781) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	10
		(#727833) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	75
Ungdyrstald I	789	(#727839) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	750
Ungdyrstald II	738	(#727853) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	700
Tilbygning ungdyrstald	173	(#727854) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	173
Ny kælvningsstald	1082	(#728307) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	725
Nye kalvehytter I	297	(#728308) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	75
Ny kalvestald IV	199	(#766783) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	120
Ny kalvestald III	205	(#766782) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	100
Nye kalvehytter II	94	(#766784) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	50
Sum				5658

Opbevaringslagre		
Navn	Lagertype	Areal (m²)
Gylletank 2	Flydende	276
Gylletank 3	Flydende	934
Møddingsplads ny	Fast	238

3. Eventuelle ændringer i ejerforhold eller i hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift skal meddeles til Ikast-Brande Kommune.
4. Der skal til enhver tid være et eksemplar af miljøgodkendelsen på husdyrbruget. Den ansvarlige for driften og eventuelle ansatte på husdyrbruget skal være bekendt med de stillede vilkår.
5. Husdyrbruget skal have procedurer for korrigerende handlinger ved eventuel overskridelse af generelle miljøregler, og af miljøgodkendelsens vilkår. Disse procedurer kan helt eller delvist være formuleret i en beredskabsplan.
6. Såfremt der efter Ikast-Brande Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, som vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Ikast-Brande Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.
7. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse. Såfremt der efter Ikast-Brande Kommunes vurdering opstår væsentlige gener for omgivelserne fra opformering af fluer på husdyrbruget, kan Ikast-Brande Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger svarende til de til enhver tid gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (https://agro.au.dk/fileadmin/DJF/Agro/Projekter/Vejledning_om_skadedyr/Retningslinier-for-fluebekaempelse.pdf).

Med hensyn til rotter forudsættes de bekæmpet efter de til enhver tid gældende generelle regler herfor.
8. Såfremt Ikast-Brande Kommune modtager klager over støj fra husdyrbruget med tilknyttede aktiviteter, og kommunen vurderer, at der er tale om væsentlige støjgener, skal der indsendes dokumentation for overholdelse af nedenstående støjkrav. Sådanne målinger kan dog højst

forlanges foretaget en gang årligt, medmindre særlige forhold gøre sig gældende. Udgifter til støjmåling/støjeregninger afholdes af husdyrbruget.

Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau må ikke overstige følgende værdier ved nabobeboelser:

Dag	Tidspunkt	Støjniveau
Mandag - fredag	kl. 7 - 18	55 dB(A) ¹
Lørdag	kl. 7 - 14	
Mandag - fredag	kl. 18 - 22	45 dB(A)
Lørdag	kl. 14 - 22	
Søndag	kl. 7 - 22	
Alle dage	kl. 22 - 7	40 dB(A) *

* Støjens maksimalværdi – peak-værdi – må om natten (kl. 22 - 7) ikke overstige 55 dB(A) ved nabobeboelser.

De anførte grænseværdier for støjbidraget regnes for overholdt, hvis de ikke overskrides af en måling eller beregning, der er midlet over en periode, som afhænger af tidspunktet på døgnet således:

For dagperioden, kl. 7.00 – 18.00 alle dage, er måleperioden det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer,

for aftenperioden, kl. 18.00 – 22.00 alle dage, er måleperioden den mest støjbelastede time, og

for natperioden, kl. 22.00 – 7.00 alle dage, er måleperioden den mest støjbelastede halve time.

9.1 Restvand fra ensilagesiloerne/-pladsen, samt befæstede arealer mellem ensilageplads samt kostald, og ungdyrstaldene skal pumpes til gyllebeholder 1. Herfra skal det enten udsprinkles efter gældende regler, eller pumpes til gyllebeholder 2. Samlebrønd og pumpeydelse skal dimensioneres og passe til ensilagesiloernes og forpladsens størrelse.

Lovgrundlag

Ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelsen er behandlet på grundlag af de oplysninger, der er i ansøgningsskema nr. 247223, version 6, som beregnet via www.husdyrgodkendelse.dk den 16. juni 2025.

Husdyrbruget er omfattet af § 16 a, stk. 1 i *husdyrbrugloven*, da der er en ammoniakemission på mere end 3.500 kg NH₃-N pr. år.

Tillægget til miljøgodkendelsen meddeles i henhold til § 16 a, stk. 4 i *husdyrbrugloven*. Tillægget er således udarbejdet efter *husdyrbrugloven*, hvor EU's VVM-direktivⁱⁱⁱ og IE-direktiv^{iv} er indarbejdet.

¹ dB(A) = Decibel(A)-skalaen som internationalt bruges i forbindelse med måling af svag lyd.

Biaktiviteter

Efter det oplyste er der ikke eksisterende biaktiviteter på husdyrbruget, som er omfattet af krav om godkendelse, tilladelse m.v. efter *miljøbeskyttelsesloven*^v eller regler udstedt i medfør af loven. Der er endvidere ikke i forbindelse med den aktuelle ansøgning om tillæg til miljøgodkendelse søgt om sådanne biaktiviteter, der forudsætter godkendelse, tilladelse m.v. efter anden lovgivning.

Offentliggørelse og orientering af naboer

Naboer og andre berørte er den 10. juni 2025 blevet orienteret om ansøgningen med 14 dages frist for kommentarer. Orienteringen gav ikke anledning til bemærkninger.

Afgørelsen om tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen af **3. december 2018** er truffet den **25. juni 2025**, og offentliggøres på Ikast-Brande Kommunes hjemmeside <https://ikast-brande.dk/offentlig-goerelser-og-hoeringer>, samme dag. Afgørelsen vil desuden blive lagt på Miljøstyrelsens Digitale MiljøAdministration (DMA) på hjemmesiden <https://dma.mst.dk/>.

Gyldighed

Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra denne afgørelse, er meddelt. Hvis en del af tillægget ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del.

Helt eller delvist bortfald af afgørelsen

Hvis tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Tillægget er udnyttet, når mindst 25 procent af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Driftsmæssig udnyttelse er opnået, når der på det pågældende produktionsareal produceres mindst 50 procent af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Andre godkendelser, tilladelser og dispensationer

Ikast-Brande Kommune gør opmærksom på, at et tillæg til en miljøgodkendelse efter reglerne i *husdyrbrugloven* ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Der skal derfor eksempelvis – i det omfang, at det er relevant i det konkrete tilfælde – søges om en separat byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand eller lignende hos Ikast-Brande Kommune.

Miljøkonsekvensrapport

Ansøgers konsulent har udarbejdet en miljøkonsekvensrapport, som sammen med ansøgningsskemaet fra husdyrgodkendelse.dk – danner grundlag for afgørelsen om tillægget til miljøgodkendelsen. Miljøkonsekvensrapporten opsummerer husdyrbrugets påvirkning af miljø, landskab, naboer, natur m.m.

Ikast-Brande Kommunes vurdering og begrundelse for de stillede vilkår

Placering af anlæg

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapportens afsnit Beliggenhed og Afstandskrav, at etableringerne (kælvningsstalden, forlængelse af Kalvestald IV, møddingspladsen og kalvehyttepladsen samt renovering af øvrige staldbygninger) overholder de faste afstandskrav.

Afstandskravet på 30 meter fra udvidelsen af ensilagepladsen til naboskel vil dog ikke være overholdt. Afstanden vil blive ca. 14 meter, som for den eksisterende ensilageplads. Ansøger har undersøgt mulighederne, og erfarede at det ikke er muligt at erhverve areal mod vest, og dermed få sammatrikuleret tilstrækkeligt, til at der kan blive 30 meter mellem udvidelsen af ensilagepladsen, og naboskellet. På den baggrund er der søgt om dispensation fra afstandskravet, med henvisning til at det ikke er muligt at overholde afstandskravet.

Ikast-Brande Kommune konstaterer, at en forudsætning for at kunne dispensere fra afstandskrav i husdyrbruglovens § 8 ifølge husdyrbruglovens § 9 stk. 3 er, at overholdelse af afstandskravene ikke er mulig for husdyrbruget.

På ejendommen, bestående af én matrikel, er det eksisterende husdyrbrug klemmt inde mellem vej-skel mod vest og naboskel mod vest, nord og øst. På matriklens nuværende areal er det fysisk ikke muligt at etablere husdyr-, gødnings- eller ensilageopbevaringsanlæg. Ansøger har ikke haft mulighed for at erhverve areal til udvidelsen af matriklen mod vest. Ikast Brande Kommune er enige i ansøgers vurdering af de manglende muligheder for placering af udvidelse af ensilageopbevaringsanlægget, så afstandskravet til naboskel er opfyldt. Dermed er betingelsen i husdyrbruglovens § 9, stk. 3 opfyldt.

Som bemærket af Miljø- og Fødevareklagenævnet er afstandskravene i husdyrbruglovens § 8 både miljømæssigt og gene- og hygiejnemæssigt begrundet, og er fastsat for at varetage en række beskyttelseshensyn i forhold til omgivelserne. Det betyder, at formålet med de generelle afstandskrav er, at overholdelse af dem, som udgangspunkt vil sikre omboende og omgivelserne mod væsentlige gener, og forhindre, at forurening opstår. Hvis de generelle afstandskrav i den konkrete situation enten ikke er tilstrækkelige, eller unødigt restriktive, kan der enten skærpes henholdsvis dispensere herfra.

I den konkrete situation er der mere end 300 meter til nærmeste omboende (Gedhusvej 17), hvor der ikke findes, men er mulighed for etablering af beboelse. Henset, at den konkrete afstand er mere end 10 gange så lang, som det generelle afstandskrav til naboskel, er det Ikast-Brande Kommunes klare vurdering, at den ønskede placering af ensilagepladsens udvidelse ikke vil give anledning til gene for omboende. Hertil kommer, at den lovligt etablerede ensilageplads har samme afstand til naboskel, som den ønskede udvidelse af pladsen.

Ikast-Brande Kommune vurderer endvidere, at en mulig forurening fra en ensilageplads er ud- og nedsivning af restvand, eller ensilagesaft til jord og grundvand. Ifølge generel lovgivning (husdyrgødningsbekendtgørelsens § 17), skal ensilageopbevaringsanlæg dog være indrettet således, at forurening af grundvand og overfladevand ikke finder sted. Ved de regelmæssige og lovpligtige miljøtilsyn, bliver der ført kontrol med at ensilagepladsen fortsat overholder lovgivningskravet om tæthed. Indretningen og den kontinuerlige kontrol (tilsyn) med anlægget er dog ikke påvirket af afstanden til naboskel. Ikast-Brande Kommune vil derfor alene på den baggrund dispensere fra afstandskravet. Men dertil kommer, at der ikke er åbne vandløb i nærheden af den ønskede ensilagepladsudvidelse (> 300 meter), som ville kunne forurennes ved en utilsigtet hændelse eller anvendelse ved pladsen. Da der yderligere er en intern transportvej langs pladsen, vurderer Ikast-Brande Kommune, at der ved de daglige driftsrutiner er en meget god mulighed for føre kontrol med anlæggets tilstand.

På baggrund af en samlet vurdering, dispensere Ikast-Brande Kommune fra det generelle afstandskrav på 30 meter til naboskel uden vilkår, for den ønskede udvidelse af ensilagepladsen.

Landskabelige, kulturhistoriske og geologiske værdier

Ejendommen på Gedhusvej 12, 7441 Bording, er placeret uden for kulturhistoriske og geologiske bevaringsværdier, og uden for bevaringsværdige landskaber. Ikast-Brande Kommune vurderer på den baggrund, at etableringen kælvningsstalden, møddingspladsen, kalvehyttepladsen og ensilagepladsforlængelsen, samt ændringen er eksisterende kalvestalde – og driften af husdyrbruget i øvrigt – ikke vil medføre væsentlige landskabelige ændringer i forhold til den eksisterende tilstand.

Påvirkning af natur

Ikast-Brande Kommune vurderer, på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapportens afsnit Naturområder, og beregninger i husdyrgodkendelse.dk, at ansøgningen overholder alle krav i forhold til påvirkning af kategori 1-, 2- og 3-natur. Ligeledes vurderes det, at der ikke vil ske en tilstandsændring af naturområder, der er beskyttet af *naturbeskyttelseslovens*^{vi} § 3. Der er derfor ikke grundlag for at stille vilkår for at beskytte de pågældende naturområder.

Påvirkning af bilag IV-arter

Påvirkning af bilag IV-arter er beskrevet i miljøgodkendelse af 3. december 2018. Der er ikke forhold i dette tillæg, som ændrer på kommunens vurdering i forhold til miljøgodkendelsen.

Jord, grundvand og overfladevand

Jord, grundvand og overfladevand er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten, og i miljøgodkendelsen af 3. december 2018. Ansøger har endvidere oplyst, at restvand fra ensilagepladsen, samt overfladevand fra befæstede arealer (dog ikke vaskepladsens) pumpes til gyllebeholder 1, der fungerer som restvandsbeholder / restvandsbuffertank. Overfladevand og vaskevand fra vaskepladsen løber til en fortank, og derfra til videre til gyllekanaler.

Fra gyllebeholder 1 pumpes restvandet til udsprinkling. I perioder hvor udsprinkling ikke er tilladt (vandmættede, frosne eller snedækkede arealer) pumpes restvand fra gyllebeholder 1 til gyllebeholder 2. Ikast-Brande Kommune har vurderet på ansøgers oplysninger om håndtering af restvand fra blandt andet ensilagesiloerne, at restvandshåndteringen ikke medføre forurening eller væsentlige gener. Det er en ændring i forhold til gældende miljøgodkendelse, at overfladevand fra det befæstede areal mellem ensilageplads samt kostald, og ungdyrstaldene skal pumpes til gyllebeholder 1. Herfra skal rest- og overfladevandet enten udsprinkles eller pumpes til gyllebeholder 2. Eksisterende vilkår 8 ændres derfor og nummereres vilkår 9.1.

Lugt

Ikast-Brande Kommune vurderer, på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapportens afsnit Lugt, og beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, at projektet overholder lugtgenekriterierne, og at projektets gennemførelse ikke vil medføre væsentlige, forøgede lugtgener fra produktionsanlægget.

Ikast-Brande Kommune har dog stillet et lugtvilkår i miljøgodkendelsen fra 3. december 2018, som fortsat er gældende, for at kunne minimere lugtgener, hvis de viser sig at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen.

Lugtgeneafstandene fremgår af nedenstående tabel.

Samlet resultat af lugtberegning						
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Agerskovvej 5 	0	FMK	132,4	132,4	600	Ja
Gedhusvej 17 	0	FMK	132,4	132,4	499	Ja
Haraldslundvej 1 	0	NY	448,6	403,8	2870,3	Ja
Ilskov By, Ilskov 	0	NY	639,4	639,4	4050	Ja
Kølvrå By, Karup 	0	NY	639,4	639,4	4252,7	Ja

Støj

Støj er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten, og i miljøgodkendelsen af 3. december 2018. Der er ikke forhold i dette tillæg, som ændrer på kommunens vurdering i forhold til miljøgodkendelsen.

Støv

Støv er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten, og i miljøgodkendelsen af 3. december 2018. Der er ikke forhold i dette tillæg, som ændrer på kommunens vurdering i forhold til miljøgodkendelsen.

Fluegener og uhygiejniske forhold

Fluegener og uhygiejniske forhold er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten, og i miljøgodkendelsen af 3. december 2018. Der er ikke forhold i dette tillæg, som ændrer på kommunens vurdering i forhold til miljøgodkendelsen.

Lyspåvirkning

Lys er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten, og i miljøgodkendelsen af 3. december 2018. Der er ikke forhold i dette tillæg, som ændrer på kommunens vurdering i forhold til miljøgodkendelsen.

Affald

Affald er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten, og i miljøgodkendelsen af 3. december 2018. Der er ikke forhold i dette tillæg, som ændrer på kommunens vurdering i forhold til miljøgodkendelsen.

Olie- og kemikalieopbevaring

Olie og kemikalieopbevaring er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten, og i miljøgodkendelsen af 3. december 2018. Der er ikke forhold i dette tillæg, som ændrer på kommunens vurdering i forhold til miljøgodkendelsen.

Transport

Transport er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten, og i miljøgodkendelsen af 3. december 2018. Jævnfør miljøkonsekvensrapportens afsnit Til- og frakørselsforhold, forventes antallet af transporter uændret efter gennemførelse af det ansøgte. Der er ikke forhold i dette tillæg, som ændrer på kommunens vurdering i forhold til miljøgodkendelsen. Vær dog opmærksom på miljøgodkendelsens vilkår om støj, som omfatter interne transporter.

Spildevand

Spildevand er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten, og i miljøgodkendelsen af 3. december 2018. Af miljøkonsekvensrapporten fremgår, at øget spildevand i forhold til nudrift begrænses til tagvand fra kælvningsstalden, og at tagvandet udledes til jordoverfladen. På den baggrund stiller Ikast-Brande Kommune ikke ændrede vilkår vedrørende spildevand.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten, og i miljøgodkendelsen af 3. december 2018. I miljøkonsekvensrapporten er det beskrevet, at der etableres en ny møddingsplads, som får afløb til gyllebeholder 3. Den eksisterende møddingsplads nedlægges i øvrigt, og erstattes af en nyetableret kalveplads. Den nye kalveplads får afløb til gyllebeholder 2. I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for både produktion og opbevaringskapacitet til husdyrgødning. Ikast-Brande Kommune stiller på den baggrund ikke vilkår til håndtering og opbevaring af husdyrgødning.

Anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

Det aktuelle husdyrbrug har i ansøgt drift en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, hvorfor ammoniakemissionen skal reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af BAT.

Ikast-Brande Kommune vurderer – i lighed med en udmelding fra Miljøstyrelsen i maj 2017 – at kravene i den seneste BAT-konklusion i meget vid udstrækning er indeholdt i den nugældende regulering, herunder i reglerne om miljøgodkendelse af husdyrbrug og de generelt gældende regler om placering, indretning og drift af husdyrbrug, de generelt gældende regler om opbevaring og anvendelse af husdyrgødning samt reglerne om gødningsregnskab og indberetning deraf. Af samme grund finder Ikast-Brande Kommune, at dele af den foreskrevne vilkårsfastsættelse i *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens* § 45 er overflødig, idet dele af indholdet følger af generelt gældende, danske regler.

Der er i miljøkonsekvensrapportens afsnit om BAT (ammoniak) vist, at det vejledende BAT krav er overholdt, idet der i nye eller renoverede stalde er anvendt enten dybstrøelse eller fast drænede gulve med skaber og ajlefløb, som er BAT-gulvsystemer.

BAT – reduktion af ammoniakemission

Anvendelse af BAT til reduktion af ammoniakemission er omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniakemission, der må komme fra husdyrbruget. Der er metodefrihed med hensyn til valg af stalddtype og miljøteknologi. BAT-niveauet er blandt andet opnået ved brug af faste drænede gulve med skraber og ajlefløb, eller dybstrøelse. Den samlede ammoniakfordampning fra husdyrbruget er ifølge ansøgningen beregnet til 5.501 kg N pr. år, hvilket svarer til det samlede BAT-krav. Der ved overholder husdyrbruget emissionsgrænserværdien vedrørende BAT – se nedenstående tabel:

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4931	570	5501
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4931	570	5501
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Kommunens samlede vurdering

Ikast-Brande Kommune vurderer samlet set, at den ansøgte ændring af husdyrbruget, ved overholdelse af de stillede vilkår, ikke indebærer en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber fire uger efter offentliggørelsen - det vil sige klagen skal indgives **senest onsdag den 23. juli 2025**.

Følgende kan klage:

Ansøger, miljø- og fødevareministeren, Styrelsen for patientsikkerhed samt enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Desuden kan visse organisationer, som angivet i §§ 85-87 i *husdyrbrugloven*, klage.

Du klager via Klageportalen, som du finder via klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Du logger på Klageportalen med MitID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Ikast-Brande Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Ikast-Brande Kommune. Hvis Ikast-Brande Kommune fastholder afgørelsen, sender Ikast-Brande Kommune klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Ikast-Brande Kommune. Ikast-Brande Kommune videresender din anmodning til nævnet, som herefter beslutter, om du kan fritages. De nærmere betingelser for at blive fritaget kan du se på nævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af miljøgodkendelsen i klageperioden, og mens eventuel klage behandles, sker derfor på eget ansvar.

Denne afgørelse kan også indbringes for domstolene, jævnfør *husdyrbruglovens* § 90. Det skal ske inden for seks måneder efter offentliggørelsen.

Med venlig hilsen

Carsten Hejlesen
Landbrug og landzone

Offentliggørelse

Kopi af afgørelsen inklusiv bilag sendt til:

- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd – e-mail: ae@ae.dk
- Danmarks Naturfredningsforening – e-mail: dnikast-brande-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund,
 - Hovedkontor – e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
 - Den centrale miljøafdeling – e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – e-mail: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling – e-mail: ikast-brande@dof.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark v./ Formand Niels Barslund – e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet – e-mail: fbr@fbr.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Vest – e-mail: trvest@stps.dk

Konsulent: Karen V. Thomasen, Sagro I/S, Majsmarken 1, 7190 Billund

Bilag

- Bilag 1: Oversigt over lovgivning
- Bilag 2: Miljøkonsekvensrapport, Tillæg til § 16 a miljøgodkendelse

Bilag 1

Oversigt over lovgivning

ⁱ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (med senere ændringer) (*husdyrbrugloven*).

ⁱⁱ *Bekendtgørelse nr. 1089 af 16. oktober 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)*.

ⁱⁱⁱ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/52/EU af 16. april 2014 om ændring af direktiv 2011/92/EU om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (VVM-direktivet).

^{iv} Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU af 24. november 2010 om industrielle emissioner (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening) (omarbejdning) (med senere ændringer) (IE-direktivet).

^v Lovbekendtgørelse nr. 1093 af 11. oktober 2024 af lov om miljøbeskyttelse (*miljøbeskyttelsesloven*).

^{vi} Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 af lov om naturbeskyttelse (*naturbeskyttelsesloven*).

Miljøkonsekvensrapport for Gedhusvej 12, Bording

Landmand Erik Furbo, Gedhusvej 12, Bording

Udarbejdet maj 2025

Af miljørådgiver Karen V. Thomasen

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	3
Ikke teknisk resumé.....	3
Basisoplysninger	4
Tidligere godkendelser	4
Oplysninger om samdrift med andre ejendomme	4
Biaktiviteter	4
IE-brug	4
Projektets erhvervsmæssige nødvendighed	4
Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte.....	4
Indretning og drift	4
Afløbsforhold	7
Lys	8
Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse	9
Håndtering og opbevaring af husdyrgødning.....	9
Beliggenhed	10
Planforhold	10
Landskab	10
Afstandskrav	11
Naturområder	12
Ammoniakemission	12
Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).....	14
Kategori 1-natur	14
Kategori 2-natur	14
§ 3 områder	14
Kategori 3-natur	14
Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter	15
National beskyttelse af arter af planter og dyr	15
Biodiversitet – Den danske Rødliste	15
Lugt	16
Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.....	16
Støj.....	17

Rystelser	18
Støv	18
Fluer og skadedyr	18
Til- og frakørsels forhold.....	19
Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger.....	21
Egenkontrol	22
Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.....	23
Grundvand	23
Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.).....	24
Affald	24
Døde dyr	25
Vand.....	25
Energi.....	25
BAT (ammoniak)	26
Eventuelle grænseoverskridende virkninger.....	26
Befolkningen og menneskers sundhed	26
Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansørgtes virkning på miljøet.....	27
Alternative løsninger	27
Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten	27

Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver en planlagt udvidelse af Gedhusvej 12, Bording, beliggende i Ikast-Brande Kommune.

Rapporten beskriver de faktiske forhold i dag samt udvidelsens karakteristika, herunder den forventede drift efter ibrugtagning. Hertil vurderes konsekvenser forbundet med udvidelsen.

Rapporten er opbygget jf. Bilag 1 i Bek. nr. 1089 af 16/10/2024 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen), med enkelte ændringer:

Rapporten indledes med et ikke-teknisk resumé, fremfor at slutte med det, da det vurderes, at det er en mere naturlig opbygning.

Punkterne D 1 a og b behandles under et, så de forskellige faktorer beskrives og vurderes i samme afsnit, da dette vurderes mere hensigtsmæssigt.

Ikke teknisk resumé

Der ansøges om tillæg til miljøgodkendelsen af 2018 på Gedhusvej 12, Bording.

Ejeren, Erik Furbo ønsker en mindre udvidelse og ændring af sin malkekvæg-produktion på Gedhusvej 12, Bording. Udvidelsen sker i eksisterende stalde samt ved at bygge et nyt kælvningsafsnit til goldkøer og kælvare. Denne stald på ca. 1.065 m² bygges parallelt med den eksisterende kostald på østsiden. Desuden op sættes udendørs kalvehytter på den tidligere møddingsplads. To eksisterende længer i gården, som i dag delvist bruges til kalve, bygges om til nye kalvestalde. Samtidigt etableres ekstra areal til udendørs kalvehytter. Der sker en mindre ændring i en anden kalvestald for at gøre plads til får/heste.

Ensilagepladserne forlænges mod nord med i alt ca. 1.400 m².

Den nuværende møddingsplads sløjfes og i stedet etableres ny møddingsplads nord for ensilagepladserne langs en gylletank.

Lugt og ammoniakgener overholdes i henhold til gældende lov, så der ikke er gener for omkringboende eller påvirkninger af naturen.

Der forventes ingen påvirkning af de landskabelige forhold, da det nye byggeri placeres i sammenhæng med det eksisterende.

Der forventes ikke yderligere støv, støj eller fluegener.

BAT-kravene overholdes.

Basisoplysninger

Tidligere godkendelser

Afgørelse	Projektets omfang
Miljøgodkendelse dec. 2009	
Miljøgodkendelse dec. 2018	Ny stald, kalvehytter langs stald, ændring af foderlade og ændring i ungdyr-stald.

Tabel 1. Tidligere godkendelser

Oplysninger om samdrift med andre ejendomme

Der er ikke samdrift med øvrige ejendomme.

Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter.

IE-brug

Kvægbrug er ikke omfattet af reglerne om IE-brug.

Projektets erhvervsmæssige nødvendighed

Ejeren skal leve op til dyrevelfærdskravene og vil gerne optimere sin bedrift. Det er derfor nødvendigt at bygge en ny kælvningsstald.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Indretning og drift

Oversigt over husdyrbrugets bygninger:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Kostald	3494	Naturlig ventilation	3 m	(#731668) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleaffløb	0	240
				(#727825) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleaffløb	0	2400
				(#727824) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	190
Kalvestald I	112	Naturlig ventilation	3 m	(#727830) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	50
Kalvestald II	127	Naturlig ventilation	3 m	(#766781) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	10
				(#727833) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	75
Ungdyrstald I	789	Naturlig ventilation	3 m	(#727839) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleaffløb	0	750
Ungdyrstald II	738	Naturlig ventilation	3 m	(#727853) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	700
Tilbygning ungdyrstald	173	Naturlig ventilation	3 m	(#727854) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleaffløb	0	173
Ny kælvningsstald	1082	Naturlig ventilation	3 m	(#728307) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	725
Nye kalvehytter I	297	Naturlig ventilation	3 m	(#728308) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	75
Ny kalvestald IV	199	Naturlig ventilation	3 m	(#766783) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	120
Ny kalvestald III	205	Naturlig ventilation	3 m	(#766782) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	100
Nye kalvehytter II	94	Naturlig ventilation	3 m	(#766784) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	50
Sum						5658

Tabel 2. Oversigt over produktionsareal

Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gylletank 2	Flydende		Se bilag		276
Gylletank 3	Flydende		Se bilag		934
Møddingsplads ny	Fast				238

Tabel 3. Husdyrbrugets gødningslagre

Produktionsarealet er i denne ansøgning opgjort ved en detaljeret opmåling af stalden i forbindelse med seneste miljøgodkendelse. Dvs. at der er fratrullet gangarealer, mens nakkebomsarealet ikke er fratrullet.

Nedenfor i figur 1 ses en oversigt kort over ejendommens bygninger. Den nye stald mod nordøst er den nye kælvningsstald, som ønskes opført.

De to eksisterende kalvestalde III og IV fjernes og erstattes af nybyggeri i form af nye kalvestalde (ny kalvestald III og ny kalvestald IV). Derudover opsættes nye kalvehytter på den eksisterende møddingsplads og nord for kalvestald III. Den eksisterende møddingsplads renoveres så den opfylder kravene til kalvehytter. Der sker en mindre ændring i kalvestald II for at give plads til evt. heste/får.

De kalvehytter som oprindeligt var planlagt langs vestsiden af kostalden ved sidste miljøgodkendelse, er ikke opsat.

I kostalden er der i dag to dybstrøelsesafsnit i den sydlige ende på hver side af fodergangen. Den ene side mod vest ændres til sengebåsestald med fast drænet gulv med skraber og ajleaffløb.

Der ønskes en mindre udvidelse af ensilagepladserne mod nord på ca. 1.400 m².

Gylletank 1 anvendes ikke længere til husdyrgødning.

Der opføres ny møddingsplads på ca. 250 m².

Figur 1. Situationsplan

Afløbsforhold

Alle afløbsforhold ses på nedenstående figur.

Vand fra ensilagesiloer udsprinkles på marker mod nord og nordvest med en vandingsmaskine som trækkes ud. I perioder, hvor der ikke kan udsprinkles pga. vandmættede/frosne arealer anvendes gylletank 1 til opbevaring. Ligeledes anvendes gylletanken i perioder med evt. saftgivende ensilage, så det ikke udsprinkles og følger dermed gældende regler.

Der er ingen dræn i nærområdet.

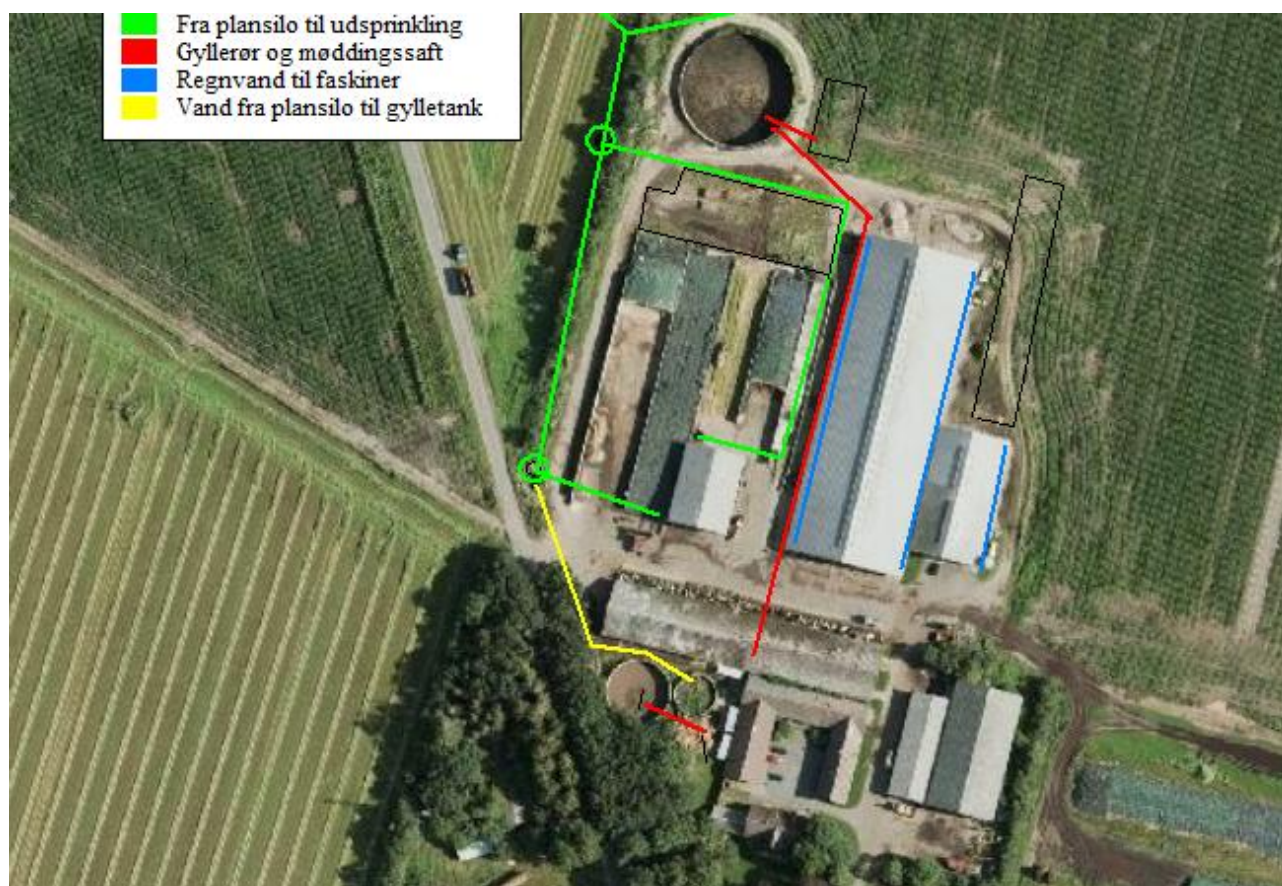
Alt regnvand ledes til faskiner eller løber ud på overfladen. Ingen regnvand løber til dræn.

Gylle pumpes til fortank mod nord. Fra denne tank afhændes til biogasanlæg. Den returnerede biogasgylle leveres til tankene 2 og 3 samt lejede tanke.

Der bliver afløb fra den nye møddingsplads til gylletank 3.

Vurdering

Det vurderes hermed, at de generelle krav til håndtering af spildevand, restvand og ensilagesaft jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen er overholdt og dermed er tilstrækkelige til beskyttelse af omgivelserne.

Figur 2. Afløbsplan

Lys

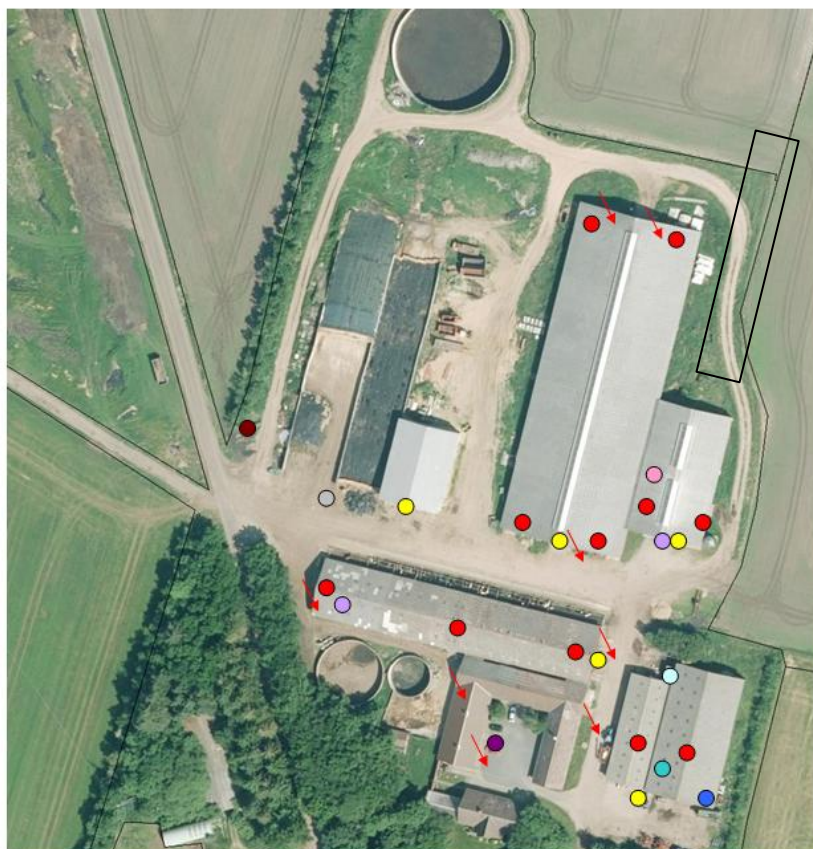
Der er lys i staldene efter behov til arbejde og dyrenes velfærd. Der er dæmpet natbelysning. Lys fra stalden kan ses fra de åbne sider i stalden og ovenlyspladerne. Der har tidligere været overvejet et læhegn mod øst til at skærme for lyset, men det ønskes ikke længere da det ikke giver den optimale luftudskiftning for at give optimale forhold for dyrene. Lysgener øges ikke i forhold til nuværende.

Vurdering

Der sker ikke ændringer af udendørsbelysningen som følge af udvidelsen.

Ejendommen er afskærmet mod lysindtryk for naboerne af læhegn mod syd og vest og kan kun ses på en strækning af ca. 275 m på Agerskovvej. Eksisterende udendørs belysning eller staldbelysning vurderes ikke at være generende for omgivelserne og trafikken.

Eksisterende udendørs belysning vurderes ikke at være generende for omgivelserne og trafikken.

Signaturforklaring:

- = Kemikalie
- = Motorolie
- = Dieseltank
- =
- = Omklædning / Bad
- = Hovedhane til vand
- = El-tavle
- = Brandslukkere
- =
- = Mark/drikkevand boring
- =
- = Belysning
- =
- = Befæstede arealer inkl. afløb
- = Afhentningsplads for DAKA
- = Flugtveje for dyr

Figur 3. Oversigtskort

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse

Der anlægges ikke nye indkørsler, veje m.m. Der søges om ny kælvningsstald og flytning af kalvehytter til møddingsplads, som inden da renoveres. Der etableres en ny møddingsplads nord for ejendommen ved gylletanken.

Udvidelsen af ensilagepladsen mod nord bliver en fast støbt plads med endevæg om nord og øst, samt en åbning og indkørsel mod vest. Det er således ikke en decideret forlængelse af alle siloer med indre mure, men en ekstra plads, hvor der kan lægges ensilage efter behov. Der bliver stadigvæk afløb og fald mod syd. Der samles således vand på hele det nye areal også.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Opbevaringsanlæg	Før udvidelsen (m ³)	Efter udvidelsen (m ³)	5 el. 10 års beholderkontrol	Teknologi
Gylletank 2	1070	1070	2023	Flydelag
Gylletank 3	5000	5000	2023	Flydelag
Lejet tank Gedhusvej 10	2000	2000		
Lejet tank Munklindevej 63	2000	2000		
Ialt	10.070	10.070		

Tabel 4. Opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand mv.

En forventet absolut maksimal besætning kunne se ud som nedenfor med den husdyrgødningsproduktion som det giver:

Besætning og gødningsproduktion			
Husdyrart / staldsystem	Antal	% græs	Tons
CHR-nr./Besæt.nr.: /			
Heste, 500 - mindre end 700 kg, Dybstrøelse	2,0 Årsdyr		10
St.r. årskøer, Sengest. dræn, skraber, ajleaf	330,0 Årsdyr		10.923
St.r. årskøer, Dybstrøelse (hele arealet)	80,0 Årsdyr		1.312
St.r. årsopdr. 0-6mdr., Dybstrøelse (hele arealet)	100,0 Årsdyr		189
St.r. årsopdr. 6-27mdr., Sengest. dræn, skraber, ajleaf	220,0 Årsdyr		1.417
St.r. årsopdr. 6-27mdr., Dybstrøelse (hele arealet)	60,0 Årsdyr		331
St.r. slagtekalve op til 223 kg, Dybstrøelse (hele arealet)	205,0 Stk		25
			14.208

Tabel 5. Produceret husdyrgødning i ansøgt drift

Produktionen af gylle er således 12.340 tons. På ejendommen samt i lejede tanke er der således ca. 10 mdr. kapacitet. Dermed er der tilstrækkeligt kapacitet.

Dybstrøelse fra husdyrholdet afsættes til biogasanlæg. Produktionen af dybstrøelse er 1.868 tons.

Vurdering

Det vurderes hermed, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering og opbevaring af husdyrgødning, er tilstrækkelig til beskyttelse af omgivelserne.

Beliggenhed

Planforhold

Ejendommen er beliggende i det åbne land. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Gedhusvej 17, som ligger ca. 500 m fra anlægget mod nordvest. Den nærmeste samlede bebyggelse er Munklinde beliggende ca. 3 km sydøst for anlægget. Nærmeste by er Iskov, som ligger ca. 4 km vest for ejendommen.

Landskab

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne og fredninger blevet gennemgået.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.

Lokalplan: Der er vedtaget lokalplan for et område ca. 0,5-1km nordøst for ejendommen til vindmøller.

Husdyrbruget ligger indenfor:

*Særlig værdifuldt landbrugsområde
Område for store husdyrbrug*

Husdyrbruget ligger ikke indenfor:

*Skovrejsningsområde
Lavbundsområde
Naturbeskyttelsesområde
Økologiske forbindelser / spredningskorridorer
Kulturhistoriske bevaringsværdier / kulturmiljø
Bevaringsværdigt landskab
Større sammenhængende landskab
Specifikke geologiske bevaringsværdier
Kystnærhedszone
Strandbeskyttelseslinje
Kirkebyggelinje*

Skovbyggelinje
Åbeskyttelseslinje
Søbeskyttelseslinje
Beskyttede sten- og jorddiger
Fredede områder
Fortidsminde beskyttelseszone
Habitatområde
Boringsnære beskyttelsesområder
Område med særlig drikkevandsinteresse
Nitratfølsomt indvindingsområde
Sprøjttemiddelfølsomme indvindingsområde

Der bygges en ny kælvningsstald langs med den eksisterende kostald. Byggeriet vil fremstå som et hele og ikke ændre væsentlig ved det landskabelig indtryk.

Vurdering

I seneste afgørelse fra 2018 skrev kommunen, at gennemførelse af projektet og driften af husdyrbruget i øvrigt ikke vil forringe landskabets karakter og fortællerværdi i de udpegede landskabsområder eller landskabelige ændringer i forhold til den eksisterende tilstand. Ligeledes at udvidelsen ikke vil være i strid med hensynet til de kulturhistoriske interesser i området. Det vurderes at konklusionen ved denne mindre udvidelse vil være den samme.

Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6-8 i Lbk. nr. 256 af 21. marts 2017 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven) er følgende:

§ 6:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

§ 7:

- helt eller delvist indenfor eller i en afstand mindre end 10 m fra kategori 1 og kategori 2 naturtyper (jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2 stk. 1 og 2).

§ 8:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)

- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Afstandskravene er overholdt, på nær afstandskrav til naboskel mod vest i forhold til den nye ensilageplads, som ikke er overholdt. Der søges hermed om dispensation efter husdyrbrugslovens §9 stk. 3. Den nye ensilage ønskes bygget i forlængelse af den eksisterende, hvor der i dag også er ca. 13-15 m fra naboskel. Den gang pladserne blev etableret var der væsentligt mere jord til ejendommen. Jorden er nu for en stor dels vedkommende solgt fra og dermed er afstandskravet ikke længere overholdt. Læhegn afskærmer mod vest. Der er langt til naboer og ejer af jordmatriklen mod vest og der forventes ingen gener for vedkommende. Jorden er i dag lejet af Erik Furbo.

Afstandene er afsat som punkter i husdyrgodkendelse.dk

Idet ejendommen ligger i stor afstand til byzone, samlet bebyggelse og nærmeste nabo uden landbrugspligt, vurderes de driftsmæssige ændringer ikke at ville medføre væsentlige gener fra ejendommen. Det vurderes heller ikke at ændringerne vil medføre væsentlige forringelser af Danmarks kulturarv eller de landskabelige forhold.

Vurdering

Idet ejendommen ligger i stor afstand til byzone, samlet bebyggelse og nærmeste nabo uden landbrugspligt, vurderes de driftsmæssige ændringer ikke at ville medføre væsentlige gener fra ejendommen. Det vurderes heller ikke at ændringerne vil medføre væsentlige forringelser af Danmarks kulturarv eller de landskabelige forhold.

Det vurderes at der kan meddeles dispensation for afstandskravene. Udvidelserne vurderes at være nødvendige og det påvirker ikke trafiksikkerheden da der ikke kommer bygninger tættere på vejen.

De øvrige afstandskrav er overholdt.

Naturområder

Ammoniakemission

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen i ansøgt drift er 5.500,7 kg NH₃-N/år. Meremission i forhold til nudrift og 8-årsdrift er henholdsvis 1.816,4 og 795,7 kg NH₃-N/år. Kildehøjde kan i beregningerne sættes til 3 eller 6 meter. Der er valgt 3 m til alle stalde. Ruheder er valgt som *Landbrug* i oplandet og som *Blandet natur med lav bevoksning* i naturpunkt. Der er ikke vurderet på kumulation i nogle af punkter, da det ikke er interessant, da totalbelastningen i kategori 1 natur er på 0.

For at kunne vurdere merdepositionen til kategori 3 natur, er produktionsarealets størrelse for 8 år siden og nudriften fastsat. Produktionsarealet i nudrift er den godkendte produktion i seneste miljøgodkendelse fra 2018. Produktionsarealet i 8-årsdriften svarer til produktionen inden udvidelsen i 2018.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er beskrevet under Indretning og drift.

Beregninger af ammoniakdeposition ses i nedenstående tabel.

Oversigt af naturpunkter

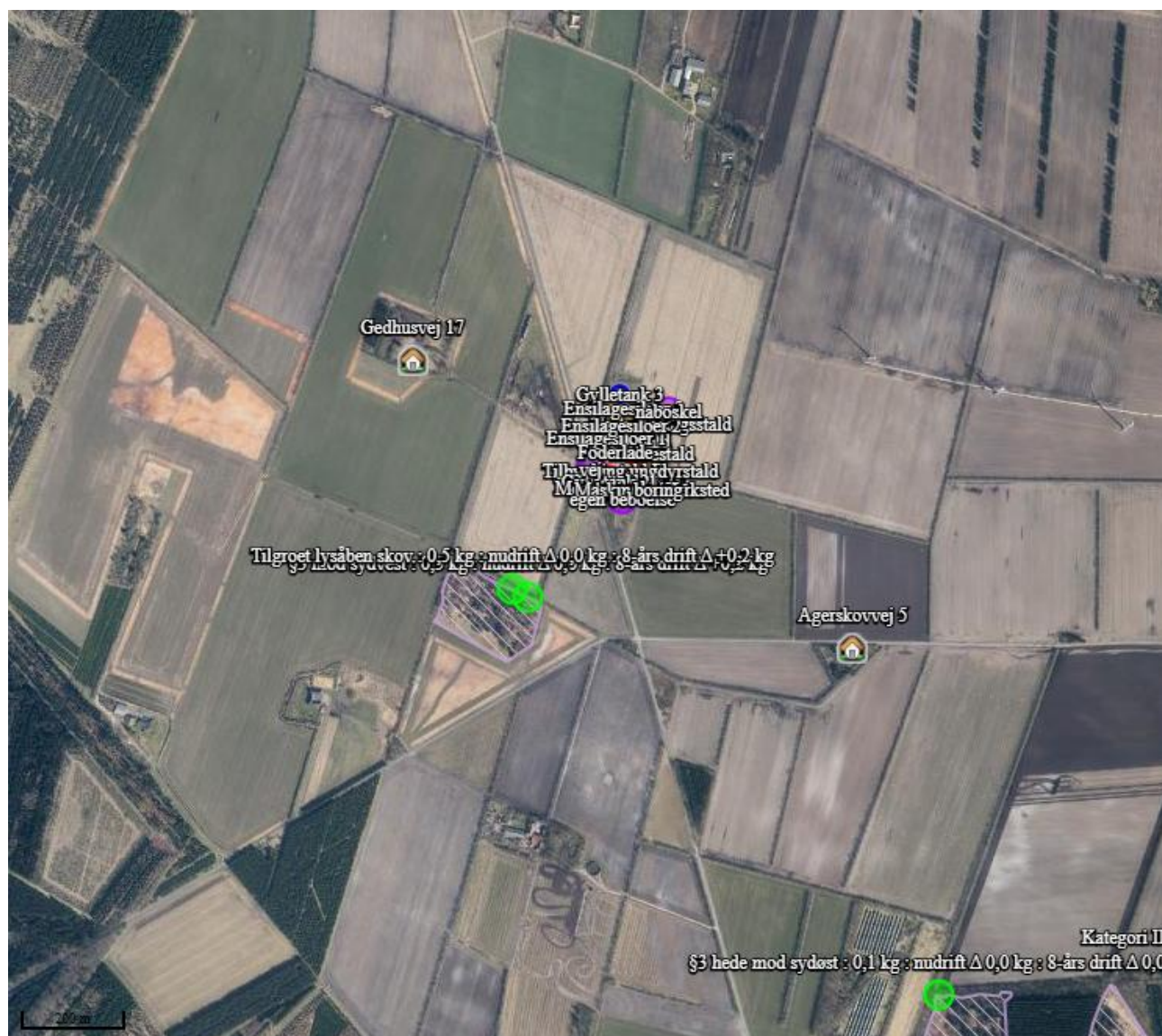
Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Tilgroet lysåben skov	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,2	0,1	0,5
Kategori 2 overdrev øst	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Kategori 2 overdrev syd	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kategori 1 natur Øst	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
§3 mod vest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
§3 overdrev mod øst	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
§3 hede mod sydøst	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
§3 mod sydvest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,2	0,1	0,5
Kategori II hede mod øst	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kategori II hede mod nordøst	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Kategori II overdrev mod vest	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kategori II hede mod sydøst	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Kategori II hede mod nord	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kategori I natur mod nord	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0

Tabel 6 Oversigt over ammoniaknedfald i naturpunkter omkring ejendommen

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

§ 3 områder

Af figur 4 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Det drejer sig alene om et hedeområde sydvest for ejendommen.

Figur 4. § 3 arealer og lysåben skov indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

Kategori 3-natur (ammoniakfølsomme naturtyper, herunder moser, heder og overdrev, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2)

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der et hedeareal, se figur 4.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der en ammoniakfølsom skove, som overlapper den samme hede.

Der er foretaget beregninger i Husdyrgodkendelse.dk, der viser at merdepositionen på de nærmest liggende naturområder ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig forringelse af miljøet.

Vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig forringelse af miljøet.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Af EF-habitatdirektivets bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IV-arter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter. På den baggrund kan der udelukkende gives tilladelse til aktiviteter, som vurderes ikke at have en negativ effekt på artens yngle- eller rasteområde. Følgende bilag IV-arter har Ikast Brande kommune ved miljøgodkendelse i 2018 kendskab til: sydflagermus, markfirben, stor vandsalamander, ulv samt spids-snudet frø. Der var ikke kendskab til arter indenfor 1 km radius af husdyrbruget.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Foruden den internationale artsbeskyttelse (bilag IV) er flere andre arter beskyttet af en nationalartsfredning jf. Artsfredningsbekendtgørelsen⁷.

Der er ikke kendskab til fredede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg.

Biodiversitet – Den danske Rødliste

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse er registreret som sådan på Den danske Rødliste.

Der er ikke kendskab til truede arter på den danske rødliste i nærheden af ejendommens anlæg .

Samlet set vurderes det at udvidelsen ikke vil påvirke bilagIV-arter eller truede arter. Disse vil typisk leve i §3 områder og der sker ikke nogen væsentlig påvirkning af disse områder pga. udvidelsen.

Det vurderes dermed at husdyrproduktionen kan drives på stedet under hensyntagen til internationalt og nationalt beskyttede arter af planter og dyr.

Vurdering

Det ansøgte byggeri sker i tilknytning til de eksisterende driftsbygninger. Derudover ændres der hverken på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger eller fældes store træer, som kunne udgøre levested for flagermus. Med andre ord sker der ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for eventuelle

bilag IV-arter. Derfor vurderes det, at driften ikke vil medføre en forøget påvirkning af eventuelle bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, husdyrgødningslagre m.m. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyreholdet er det fx staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring samt hygiejne i stalden.

Lugtemissionen er beregnet i husdyrgodkendelse.dk ud fra oplysningerne om det ansøgte produktionsareal. Geneafstanden er overholdt i forhold til nabobeboelse uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone. Beregninger fremgår af nedenstående tabel.

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Agerskovvej 5	0	FMK	132,4	132,4	600	Ja
 Gedhusvej 17	0	FMK	132,4	132,4	499	Ja
 Haraldslundvej 1	0	NY	448,6	403,8	2870,3	Ja
 Ilskov By, Ilskov	0	NY	639,4	639,4	4050	Ja
 Kølvrå By, Karup	0	NY	639,4	639,4	4252,7	Ja

Tabel 7 Lugtgeneregning.

Vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Det vurderes derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omkringboende naboer.

Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.

I "Håndbog om Miljø og Planlægning – bolig og erhverv i byerne" fra Miljøstyrelsen og Skov og Naturstyrelsen, 2004 angives anbefalede mindste afstande mellem virksomhed og boliger for forskellige klasser. Klassifikationen er inddelt efter størrelse/type af virksomhed. Kvægbrug er i klasse 6, hvor afstanden sættes til minimum 300 m. Afstanden angiver hvilken afstand, der skønnes at være nødvendig mellem den

pågældende virksomhed og boliger i et område for åben og lav boligbebyggelse, baseret på Miljøstyrelsens erfaringer om miljøforhold. Med denne afstand er der rimelig sikkerhed for, at boligerne ikke udsættes for miljøgener.

Jævnfør virksomhedsbeskrivelsen fra håndbog om Miljø og Planlægning, Miljøstyrelsen og Skov- og Naturstyrelsen, Landsplanafdelingen, 2004, anvendes følgende inddeling af husdyrbrugstyper:

Klasse 1	0 m afstand	Klasse 3: Hundepensioner, kenneler og rideskoler (mindre husdyrhold) Klasse 6: Pelsdyrfarme Klasse 6: Husdyrbrug med erhvervsmæssigt dyrehold, minus svinefarme Klasse 7: Svinefarme med erhvervsmæssigt dyrehold
Klasse 2	20 m afstand	
Klasse 3	50 m afstand	
Klasse 4	100 m afstand	
Klasse 5	150 m afstand	
Klasse 6	300 m afstand	
Klasse 7	500 m afstand	

Tabel 8 Miljøklasser (Håndbog om Miljø og planlægning)

Nærmeste nabo i denne konkrete sag er en vægtet gennemsnitsafstand på 500 m og er således ikke indenfor den anbefalede afstand på de 300 m, som angivet ovenfor.

Der forventes således ikke gener for naboer.

I det nedenstående er enkelte forhold uddybet.

Støj

Støj kan stamme fra malkeanlægget, transporter, blanding af foder og dyr.

Vaccumpumpe til malkeanlægget er i aflukket teknikrum og er således afskærmet. Malkeanlægget benyttes 2 gange dagligt morgen og aften.

Foderleverancer tippes af og støjgenerne er således kortvarige.

Blanding af foder foretages 1-2 gange dagligt typisk ved ensilagepladsen – primært om morgenen.

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt intern på bedriften. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder. De fleste transporter er med husdyrgødning og afgrøder. Hver dag transporteres gylle til biogasanlæg. I dag foregår det med traktor men i fremtiden bliver det med lastbil i tidsrummet 6-7 morgen for at gyllen er frisk. Belastningen af antallet af transporter er derudover i en kortere afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gylleudkørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af mælk og levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til virksomhedernes køreplaner. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Ejendommens beliggenhed i relativ lang afstand fra naboer, betyder at støj i forbindelse med produktionen vil være meget begrænset.

Der er redegjort for at transporter og andre støjende aktiviteter så vidt muligt foregår i dagtimerne, og det vurderes samlet set ikke, at husdyrbruget vil medføre væsentligt støjgener i nærmiljøet.

Der er ingen naboer tæt på de indkørsler, der anvendes til driften.

Vurdering

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Ejendommens beliggenhed i relativ lang afstand fra naboer betyder, at støj i forbindelse med produktionen vil være meget begrænset.

Det vurderes, at husdyrbruget i betragtning af typer og størrelser af produktionsanlæggene, samt afstanden fra støjklender til omliggende beboelse, ikke forventes at ville frembringe støj, som medfører gener i omgivelserne.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Det vurderes, at det ansøgte projekt ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Støv

I forbindelse med håndtering af tørfoder/halm, levering af foder og generel transport kan der opstå støvgener.

Vurdering

Generelt vurderes at støvgener fra ejendommen vil være relative få, kortvarige og af lokal karakter og derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

Fluer og skadedyr

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes med godkendte fluebekæmpelsesmidler i nødvendigt omfang og de til enhver tid gældende regler fra Statens Skadedyrslaboratorium følges. Evt. lagre af dybstrøelse overdækkes.

Rottebekæmpelse sker via Mortalin, som kommer jævnligt.

Vurdering

Det vurderes, at det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Til- og frakørsels forhold

Transporter sker i forbindelse med håndtering af dyr, afhentning af mælk, udbringning af husdyrgødning, høstarbejde, levering af foder m.m. Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet betyde intensiveret trafik på og omkring anlægget i en kortere afgrænset periode. Hovedparten af de daglige transporter foregår i dagtimerne. Sæsonbetonede transporter kan dog foregå hele døgnet rundt. Afhentning af mælk og levende dyr følger mejeriet/slagteriets køreplaner og kan derfor forekomme uden for normal arbejdstid.

I nedenstående tabel er der angivet et forventet antal transporter. Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Type	Antal/år, før	Antal/år, efter	Kommentarer
Indkøbt foder	40	40	
Afhentning af mælk	365	365	
Brændstof	20	20	

Husdyrgødning	365 med lastbil til/fra biogasanlæg 320 med traktor til marken	365 med lastbil til/fra biogasanlæg 320 med traktor til marken	
Husdyr til/fra ejendommen	30	30	
Handelsgødning	4	4	
Grovfoder	400	400	
Døde dyr	12	12	
Dyrlæge	50	50	
Affald	52	52	
Levering af kartofler	0	0	
Samlet antal transporter	1658	1658	

Tabel 9 Antal transporter til og fra ejendommen.

Der forventes ingen stigninger i antallet af transporter, da antallet af dyr ikke ændres markant.

Til ejendommen er der to indkørsler. Det er primært den vestligste indkørsel, der anvendes i forbindelse med driften.

Figur 5. Til- og frakørselsforhold

Vurdering

Der er redegjort for til- og frakørselsforhold, samt at transporter så vidt muligt foregår i dagtimerne. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at transporter til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af nærmiljøet.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: brand, uheld med eller ved gyllebeholderne, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderne ved påkørsel eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle. Eller spild af kemi eller olie.

Minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, eller hvis det der sker, ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller grus), vil både Alarmcentral

(tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at den er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis gyllebeholderen skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt.

Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.

I tilfælde af lækage på gyllebeholderen vil der ikke ske en hurtig afstrømning, da terrænet omkring ejendommen er forholdsvis fladt. Det vil dog efterhånden løbe mod nord. Gyllen forsøges blokeret med halm-baller eller jord.

Der er udarbejdet en beredskabsplan.

Brandslukkere er fordelt i bygningerne på ejendommen.

Vurdering

Det vurderes, at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af et uheld, ved at der er en procedure for, hvad der skal gøres i tilfælde af et uheld, og hvad der skal gøres for at minimere risikoen for uheld.

Egenkontrol

- Der overvåges ved gyllepumpning
- Der udføres 10-årig beholderkontrol.
- Der føres logbog over gylletanke.
- Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det, så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.
- Mælkekoøleanlægget kontrolleres en gang om året af et autoriseret kølefirma, hvorved eventuelle finindstillinger foretages, dette kan give store energibesparelser

- I løbet af dagen og i forbindelse med den daglige drift bliver dyr, anlæg, installationer og materiel holdt under opsyn.
- Dyr registreres i CHR-registret.

Vurdering

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug kan eventuelle uhensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes.

Det vurderes samlet set, at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.**Grundvand**

Ejendommen ligger i område for drikkevandsinteresse. Ejendommen ligger ikke indenfor indsatsområde mht. nitrat, særlig drikkevandsinteresse, indvindingsoplande til almene vandværker og hygiejnezoner for vandværksboringer eller nitratfølsomt drikkevandsområde.

Der er en boring på ejendommen, DGU nr. 75.1080 som anvendes til markvandsboring.

Øvrig vand er fra kommunalt vandværk

Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Ud fra ovenstående vurderes det ikke at den påtænkte driftsændring vil have indvirkning på grundvandet.

Vurdering

De generelle regler for opbevaring af husdyrgødning og indretning af stalde sikrer, at der er minimal risiko for, at der sker udslip fra gødningsopbevaringslagre og stalde, som kunne give anledning til forurening af grundvandet. Desuden er der særlige regler for udnyttelse og udbringning af husdyrgødning, der sikrer en minimal udvaskning af næringsstoffer til grundvandet.

Fra bygninger med dyr eller husdyrgødning til vandboring er der 40 m eller længere, og er dermed længere end afstandskravet på 25 m til vandboring.

Ud fra ovenstående vurderes det, at den påtænkte driftsændring ikke vil have indvirkning på grundvandet.

Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)

Olie

På ejendommen anvendes der olie, i form af diesel- og smøreolie. Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med markarbejdet. Dieselolien opbevares i maskinhuset i en overjordisk tank på 5.900 liter og en på 1.500 liter. Tankene er placeret på fast bund uden afløb.

Smøreolie anvendes til traktorer og maskiner. Olieaffald afleveres på den kommunale modtagestation eller afhentes af godkendt firma.

Kemikalier

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsagligt i form af pesticider og rengøringsmidler. Andre former for kemikalier der er klassificerede og mærket som giftige eller meget giftige opbevares i aflåst kemikulierum i maskinhuset. Nødvendige rengøringsmidler/kemikalier bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Pesticider

Pesticider opbevares aflåst i lille kemirum ved maskinhuset. Vask og påfyldning af sprøjte sker på vaskeplads nord for maskinhuset, hvorfra der er afløb til brønd og videre til gyllekanalerne. Påfyldning af sprøjten sker så der ikke er risiko for tilbageløb til vandforsyningen. Nødvendige pesticider bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er pesticidaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et pesticid, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Medicin

Medicinen opbevares i et køleskab. Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge eller apotek. Det er dog sjældent at det sker, da alt det indkøbte opbruges. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder og afleveres til dyrlæge eller på kommunal genbrugsstation.

Affald

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Ikast-Brande Kommune, og det kildesorteres i fraktioner efter gældende affaldsregler.

Der er en affaldscontainer på 2 m³ til plastik, der tømmes hver 14. dag af Marius Pedersen.

Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i affaldscontainer. Affaldscontaineren tømmes hver 14. dag via den kommunale ordning.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i serviceum/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagelse.

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Døde dyr

Døde dyr opbevares overdækket vest for ensilagepladsen i læhegnet (jf. figur 3). Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA hurtigst muligt efter at dødsfaldet er konstateret.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget efterlever Bekendtgørelse nr. 558 af 01/06/2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Vand

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand og markvanding. Ved fuld udnyttelse af staldanlægget vil vandforbruget stige, som følge af flere dyr. Der anvendes vand fra offentlig vandværk.

Evt. lækager på vandrør identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

Der er hele tiden fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger vand. Det vurderes derved at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker, der forbruger vand. Det vurderes derved, at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde.

Energi

På ejendommen anvendes der energi i form af el og dieselolie. Elforbruget anvendes hovedsagligt til gyllepumpning og belysning. Af energibesparende teknikker kan nævnes frekvensstyret vacuumpumpe, varmegenvinding fra køletank, isbank, lyssensorer, naturlig ventilation. Udendørs belysning er daglys-styret.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere energiforbrug, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker, der forbruger energi. Det vurderes derved, at brugen af naturressourcen sker på en

forsvarlig måde. På baggrund af ovenstående, vurderes det, at der på ejendommen er fokus på besparelse af energi, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medføre væsentlige følgevirkninger for miljøet på baggrund heraf.

BAT (ammoniak)

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. BAT-emissionskravet er overholdt.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4931	570	5501
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4931	570	5501
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 10 BAT-beregning

BAT-niveauet er fastsat som eksisterende stald niveau og som nye staldafsnit for de nye/renoverede stalde.

Der er ikke foretaget en vurdering af fravalg, da BAT-emissionskravet er overholdt.

Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ifølge IE-direktivet har et anlæg grænseoverskridende virkning, hvis anlægget kan få en betydelig negativ indvirkning på miljøet i en anden EU-medlemsstat.

Alene på grund af afstanden vurderes det i den konkrete sag, at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlige virkninger på miljøet i andre EU-medlemsstater.

Befolkningen og menneskers sundhed

Højt ammoniakindhold i luften kan være sundhedsskadeligt for mennesker. Der er via lovgivningen indført en begrænsning på ammoniakemissionen for husdyrbrug i form af krav om miljøvenlig teknologi (BAT). BAT kravet er medvirkende til at de overordnede mål om begrænsning af ammoniakindhold i luften overholdes. På ejendommen overholdes lovgivningens krav til BAT, hvorved ammoniakindholdet i luften begrænses.

Der er i tidligere afsnit gjort rede for, at der ikke forventes væsentlige gener for omgivelserne med støv, støj eller lugt mv.

I forbindelse med ansøgte projekt udledes der ikke sundhedsskadelige stoffer som f.eks. tungmetaller eller dioxin. Det vurderes derfor, at projektet ikke vil medføre nogen påvirkning af menneskers sundhed. Der vil ikke forekomme luftforurening eller forurening af vand, der kan påvirke befolkningen og menneskers

sundhed. I forbindelse med befolkning og menneskers sundhed påvirker anlægget mest med støv, støj, lugt og ammoniakemissioner. Reglerne for ammoniak og lugt er overholdt. Ved management og foranstaltninger, forventes det, at støj og støv ikke vil give anledning til nabogener.

Vurdering

Ud fra ovenstående vurderes det, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke menneskers sundhed negativt.

Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgte virkning på miljøet

I dette afsnit er der nævnt de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet. I alle de foregående afsnit, vil man kunne læse yderligere om de anvendte foranstaltninger og vurderingerne heraf.

- Staldsystemerne i de eksisterende stalde og ny stald, er primært med fast drænet gulv og dybstrøelse med henblik på at minimere ammoniakfordampningen fra staldanlægget. Der er flydelag på gylletankene, hvilket minimerer ammoniakfordampningen fra lagrene.
- Der udarbejdes mark-/gødningsplan for ejendommens jordtilliggende, hvorved fosfor- og nitratudvaskning minimeres.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Olietanke står indendørs på fast gulv uden afløb og vask af sprøjte sker på vaskeplads med afløb til gyllebeholder, derved er der ikke risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen.

Alternative løsninger

Alternativet til udvidelsen er en produktion som ved tidligere godkendelse.

Den ansøgte løsning er valgt, idet den giver den optimale løsning indenfor de eksisterende fysiske og økonomiske rammer, som landmanden har til rådighed og lever op til dyrevelfærdskravene.

Det vurderes, at det valgte projekt tager hensyn til omgivelserne (naboer m.m.), miljøet og husdyrbruget.

Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten

Denne ansøgning er udarbejdet efter Husdyrloven og det vurderes ud fra ovenstående beskrivelser og vurderinger, at det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på følgende punkter:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer 1-5.